

Sygn. akt *XXVII Ca 1469/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	<i>Sędzia Joanna Staszewska</i>

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa *J. L. i K. L.*

przeciwko (...) *AG S.*

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 7 maja 2020 r., sygn. akt I C 4374/19

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu treść:

I. oddala powództwo;

II. nie obciąża powódek kosztami procesu.

2. nie obciąża powódek kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt XXVII Ca 1469/20

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 maja 2020 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy zasądził od pozwanej na rzecz powódek kwoty po 400 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach procesu.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana zaskarżając wyrok w całości.

Skarżąca zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 5 ust. 1 i 3 rozporządzenia WE nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz naruszenie przepisów prawa procesowego w zw. z motywem (14) oraz (15) ww. rozporządzenia, oraz naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.

Wobec powyższego skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powódki wniosły o oddalenie apelacji w całości oraz orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego.

Z uwagi, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c., ograniczono uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała uwzględnieniu.

Zarzuty apelacji skutkowały zamianą zaskarżonego wyroku i oddaleniem powództwa.

Wskazać należy, że opóźnienie (odwołanie) lotu nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu było spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (zob. ETS w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07).

Zatem, przewoźnik lotniczy jest zwolniony z obowiązku wypłaty pasażerom odszkodowania na podstawie art. 5 ust. 1 lit. c i art. 7 rozporządzenia nr 261/2004, jeżeli dowiedzie, że odwołanie lub opóźnienie lotu jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

W tym miejscu wskazać należy na treść motywu (15) rozporządzenia WE nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady, zgodnie z którym za nadzwyczajne okoliczności powinno się uważać sytuację, gdy decyzja kierownictwa lotów w stosunku do danego samolotu spowodowała danego dnia powstanie dużego opóźnienia, przełożenie lotu na następny dzień albo odwołanie jednego lub więcej lotów tego samolotu pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków przez zainteresowanego przewoźnika, by uniknąć tych opóźnień lub odwołań lotów.

W niniejszej sprawie powódki miały odbyć podróż lotem nr (...) z W. do Z. w godz. 19:30 – 21:50, a następnie lotem nr (...) Z.-L. w godz. 22:35 – 00:25. Z uwagi na opóźnienie lotu z W. (przyłot do Z. nastąpił 40 minut po planowanym czasie przyłotu), powódki nie mogły skorzystać z przedmiotowego lotu, bowiem nie zdarzyłyby przesiąść się do samolotu wykonującego lot następny. W wyniku tego opóźnienia zaproponowano powódkom zmianę rezerwacji, co spowodowało dotarcie do miejsca docelowego dnia 5 czerwca 2019 r.

Okolicznością bezsporną było to, że opóźnienie przedmiotowego lotu nastąpiło z uwagi na opóźnienie lotu rotacyjnego, tj. lotu poprzedzającego lot powódek - z Z. do W.. Sąd Okręgowy podziela rozważania Sądu Rejonowego, że bezpośrednią przyczyną opóźnienia lotu powódek było zbyt późne przybycie poprzedniej rotacji oraz utracenie dalszego połączenia. Powoływanie się przez pozwaną na to, że 7 minut opóźnienia lotu powódek spowodowany był nadzwyczajnymi okolicznościami, w ocenie Sądu Okręgowego ma irrelewantne znaczenie bowiem takie opóźnienie nie spowodowałoby konieczności zrezygnowania przez powódki z odbywania tego lotu, zaś przeważająca część opóźnienia spowodowana było opóźnieniem lotu poprzedniego.

Niemniej jednak, wbrew ocenie dokonanej przez Sąd I instancji, należało ocenić przyczyny opóźnienia lotu rotacyjnego. Sąd Rejonowy ograniczył się jedynie do oceny zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności opóźnienia lotu powódek. Nie przeanalizował czy opóźnienie lotu poprzedzającego przedmiotowy lot powódek nastąpiło z uwagi na wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie można zarzucić przewoźnikowi, że błędnie zaplanował częstotliwość rejsu samolotu. Zasada rotacyjnego korzystania z lotu jest jedyną rozsądną organizacją lotów, również z punktu widzenia konsumenta. W przeciwnym razie, linie lotnicze, celem uniknięcia lub zminimalizowania czasu opóźnienia, musiałyby zabezpieczyć na ewentualne loty inne samoloty, które musiałyby oczekiwać na lotniskach, co generowałyby duże większe koszty działalności przedsiębiorstwa. W konsekwencji, większe koszty działalności przedsiębiorstwa generowałyby wyższe opłaty za bilety. Zatem, tak przyjęta organizacja transportu lotniczego jest jedyną rozsądną z punktu widzenia ekonomiki przedsiębiorstwa.

Ocenic zatem należało, czy pozwana wykazała ważną przyczynę zwalniającą od odpowiedzialności przewoźnika za opóźniony lot. W tym też zakresie Sąd Okręgowy podziela pogląd zaprezentowany m. in. w treści uzasadnienia wyroku NSA z 2 sierpnia 2016 roku, sygn. I OSK 2497/14, że: „Planowanie częstotliwości rejsów samolotu i minimalnych przerw w ich odbywaniu należy do przewoźnika lotniczego, dlatego opóźnienia lotów danego samolotu powstające w ramach realizowanej rotacji, bez wskazania uchwytniej przyczyny zewnętrznej, nie pozostają poza kontrolą przewoźnika...”.

Zatem, w sprawie niniejszej zasadnicze ma rozważenie, czy opóźnienie lotu powódek wynikało z uchwytniej przyczyny zewnętrznej. W ocenie Sądu II instancji opóźnienie lotu rotacyjnego bezpośrednio poprzedzającego lot powódek z uwagi na decyzję służb kontroli ruchu lotniczego opóźniająca moment startu samolotu z uwagi na ograniczoną przepustowość lotniska docelowego w W., jest niewątpliwie „uchwytną przyczyną zewnętrzną”, a ocena związku przyczynowo - skutkowego przy tej organizacyjnej rotacji lotów została wykazana przez pozwaną. Zdaniem Sądu, powyższa przyczyna stanowi okoliczność egzoneracyjną, wyłączającą odpowiedzialność odszkodowawczą względem powódek.

Jak wynika z dokumentacji akt sprawy, opóźnienia doznał lot bezpośrednio poprzedzający lot powódek. Powyższą okoliczność pozwana wykazała dowodami złożonymi już do odpowiedzi na pozew. Konsekwencją opóźnienia jednego z lotów było przesunięcie czasowe operowania kolejnego odcinka rotacji. W tym stanie faktycznym, w następstwie zaistniałej sytuacji, zasadnym jest twierdzenie pozwanego, że opóźnienie lotu było spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Nawet w treści rozporządzenia ujęto bowiem przyczynę opóźnienia lotu, na którą powołuje się pozwana, jako okoliczność nadzwyczajną wyłączającą odpowiedzialność odszkodowawczą przewoźnika.

Nadto, przewoźnik powinien dołożyć należytej staranności w celu umożliwienia powódkom dotarcia do celu w jak najszybszym czasie pomimo przeszkód jakie miały miejsce. W niniejszej sprawie należało także mieć na uwadze to, że przewoźnik niezwłocznie zaoferował powódkom alternatywny lot z samego rana dnia kolejnego. Mając zatem na uwadze, że planowo miały dotrzeć do miejsca docelowego 5 czerwca 2019 r. o godzinie 00:25, to zaoferowanie im możliwości dotarcia do L. tego dnia, przy uwzględnieniu okoliczności jakie spowodowały opóźnienie lotu powódek, niewątpliwie zmniejszyło negatywne skutki tego opóźnienia.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał apelację pozwanego za zasadną i zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania zarówno przed Sądem I instancji, jak i Sądem odwoławczym Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd Okręgowy uznał za zasadnie nieobciążanie powódek kosztami tego postępowania. Sąd Okręgowy miał na uwadze w tym zakresie rozbieżności w orzecznictwie co do oceny nadzwyczajnych okoliczności, które wystąpiły w lotach rotacyjnych. Wyrazem tego było chociażby rozstrzygnięcie Sądu I instancji. W tych okolicznościach, w ocenie Sądu Okręgowego, powódki mogły pozostawać w uzasadnionym subiektywnym przekonaniu co do zasadności swojego roszczenia.